

29.8.2008

JULKISEN HALLINNON JA JULKISTEN PALVELUJEN SÄHKÖISEN ASIOINNIN KEHITTÄMISLINJAUSTEN JA KÄYTTÖÖNOTTOSUUNNITELMAN 2009 – 2012 VALMISTELUHANKE

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut hankkeen valmistelemaan julkisen hallinnon ja julkisten palvelujen sähköisen asioinnin kehittämislinjauksia sekä käyttöönottosuunnitelmaa vuosille 2009 – 2012.

Toimikausi

29.8.2008 - 15.12.2008

Tausta

Hallitusohjelman mukaisesti julkisen hallinnon toimintaa, palvelurakenteita, yhteispalvelua, puhe-
linpalveluja ja sähköistä asiointia kehitetään voimakkaasti. Keskeiset hallinnon kehittämistehtävät on koottu valtiovarainministeriöön.

Hallituskaudella keskeisiä hallinnon kehittämisen hankkeita ovat erityisesti aluehallinnon uudistaminen ALKU-hankkeen sekä kunta- ja palvelurakennemuutostus PARAS-hankkeen kautta. Julkisen hallinnon palvelurakenteiden muutokset edellyttävät yhteisiä tietoteknisiä ratkaisuja ja mahdollistavat entistä asiakaslähtöisempien sähköisten asiointipalveluiden tarjoamisen kansalaisille ja yrityksille.

Viime hallituskaudella on käynnistetty valtion tietohallinnon konsernimaisen ohjauksen kehittäminen ja sitä varten on valtiovarainministeriöön perustettu valtion IT-toiminnan johtamisyksikkö (ValtIT). Kuntien tietohallintoyhteistyön koordinoimista varten perustettiin vastaavasti KuntaIT-yksikkö sisäasiainministeriöön, joka hallinnon kehittämistehtävien kokoamisen yhteydessä siirrettiin valtiovarainministeriöön. Koko julkishallinnon yhteisen IT-toiminnan järjestämisen seuraavana kehitysvaiheena on nähty JulkIT-toiminta, jonka sisältöä ei kuitenkaan ole tarkemmin määritelty.

Suomen sijoitukset kansainvälisissä tietoyhteiskunta- ja sähköisen asioinnin vertailuissa ovat heikentyneet viime vuosina. Edelläkävijän aseman menetys on johtunut siitä, että aiemmin vertailuissa huomattavasti menestyneet maat ovat kuroneet etumatkaa umpeen. Toisaalta sijoitusten putoamisen taustalla on monia Suomen hallintoon liittyviä asioita kuten sähköiseen asiointiin liittyvien konkreettisten strategisten tavoitteiden hajanaisuus, valintojen puutteellisuus, ohjauksen heikkous, pirstoutunut sähköisen asioinnin kehittäminen ja palvelutarjonta sekä haasteet tiedon yhteiskäytössä ja tietojärjestelmien yhteentoimivuudessa.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tehnyt vuonna 2008 kaksi toiminnantarkastusta sähköisen asioinnin alueelta: Tunnistuspalveluiden kehittäminen ja käyttö julkisessa hallinnossa (161/2008) ja Alueellisten tietoyhteiskuntahankkeiden toteutus (158/2008). Raporttien kannanotoissa edellytetään muun muassa vahvempaa ohjausta sähköisen hallinnon kehittämiseen.

Julkisen hallinnon sähköisen asioinnin kehittäminen on osa hallituksen tietoyhteiskuntapolitiikkaa. Osana hallituksen tietoyhteiskuntaohjelmaa toteuttamista laadittiin vuonna 2006 kolmas kansallinen tietoyhteiskuntastrategia. Hallituskaudella 2007 - 2011 strategian toimeenpanosta vastaa liikenne- ja viestintäministeriön yhteydessä toimiva Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunta. Neuvottelu-

kunnan eräänä painopisteenä on julkisen hallinnon tietoyhteiskuntakehityksen edistäminen, joka on valtioneuvoston periaatepäätöksen (tietoyhteiskuntapolitiikan linjaukset, kesäkuu 2007) mukaisesti valtiovarainministeriön vastuulla. Sähköisen asioinnin kehittämislinjauksen ja käyttöönottosuunnitelman laatiminen tukee ja kytkeytyy tiiviisti Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunnassa tehtävään työhön.

Tavoitteet

Hankkeen ja työhön asetettujen työryhmien tavoitteena on laatia ehdotus julkisen hallinnon ja julkisten palveluiden sähköisen asioinnin kehittämislinjauksiksi sekä käyttöönottosuunnitelmaksi vuosille 2009 – 2012.

Hankkeessa tarkemmin määriteltävässä tavoitetilassa Suomessa on verkottunut julkinen hallinto, jonka palvelut ovat monikanavaisesti saatavissa ja helposti löydettävissä kansalaisen elämäntilannetta ja yrityksen elinkaaren vaihetta tukevin. Kansalaiselle ja yritykselle julkinen hallinto näkyy yhtenä ja yhtenäisenä kokonaisuutena.

Tehtävä

Hankkeen tehtävänä on laatia ehdotus linjauksista ja strategisista valinnoista seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Kehitettävien sähköisten palveluiden priorisointi ja toimeenpano-ohjelma sekä viestintä
- Sähköisen hallinnon yhteentoimivuuden ja yhteisten tukipalveluiden kehittäminen
- Kansalaisten sähköisen osallistumisen motivoiminen ja toimenpiteet
- Ohjauksen keinovalikoima
- JulkIT-kokonaisuuden määrittely
- Hallinnointi- ja rahoitusmalli julkisen hallinnon yhteisten ratkaisujen tuottamiseksi
- Riittävän kilpailun varmistaminen julkisen hallinnon hankinnoissa IT-palvelumarkkinoilta

Asiakokonaisuuksien sisältö sekä hankkeen aikana selvitettävät asiat on kuvattu liitteenä olevassa taustamuistiossa.

Kehittämislinjauksen ja käyttöönottosuunnitelman valmistelutyö kytetään soveltuvin osin jo käynnissä oleviin hankkeisiin ja selvitystöihin, kuten perustietopolitiikan kehittämistyöryhmän, Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunnan sähköistä tunnistamista käsittelevän alatyöryhmän, suomi.fi-strategiatyöhön sekä julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) rahoituskoordinaatiojohtajan valmistelutyöhön.

Linjauksia ja käyttöönottosuunnitelmaa käsitellään valmisteluvaiheessa Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunnassa, Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnassa (JUHTA), valtion IT-johtoryhmässä, perusrekisteriasioiden neuvottelukunnassa sekä tarvittaessa kansliapäällikkökokouksessa.

Linjaukset ja siihen liittyvä käyttöönottosuunnitelma sekä lainsäädännön kokonaistarkasteluun liittyvät asiakohdat käsitellään hallinnon ja aluekehityksen ministeriryhmässä (Halke) sekä tarvittaessa valtioneuvostossa.

Organisointi

Valmisteluhanketta valmistelemaan asetetaan johtoryhmä, kolme alatyöryhmää ja sihteeri. Alla on kuvattu lyhyesti ryhmien tehtävät ja niissä käsiteltävät hankkeen asiakokonaisuudet.

Johtoryhmä:

Tehtävät ja asiakokonaisuudet:

- Hankkeen johto- ja ohjaustehtävät

- Tavoitetilan tarkentaminen
- JulKIT-kokonaisuuden määrittely
- Ohjauksen keinovalikoima
- Hallinnointi- ja rahoitusmalli julkisen hallinnon yhteisten palveluiden tuottamiseksi
- Alatyöryhmien ohjaaminen ja tuotosten hyväksyminen
- Hankkeen loppuraportin hyväksyminen

Puheenjohtaja: Silja Hiironniemi, ylijohdaja, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Leena Honka, valtion IT-johtaja, valtiovarainministeriö
 Tarja Hyvönen, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö
 Janne Kerkelä, hallintojohtaja, sisäasiainministeriö
 Kari Kujanen, tietohallintojohtaja, oikeusministeriö
 Juha Lindgren, ylijohdaja, verohallinto
 Heikki Lunnas, tietoyhteiskunta-asiain päällikkö, Suomen Kuntaliitto
 Kristiina Pietikäinen, apulaisosastopäällikkö, liikenne- ja viestintäministeriö
 Raimo Porttikivi, tietojärjestelmäpäällikkö, työ- ja elinkeinoministeriö
 Matti Puhakka, johtaja, Kansaneläkelaitos
 Elina Selinheimo, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
 Päivi Sillanaukee, osastopäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö
 Mika Tammilehti, johtaja, opetusministeriö
 Risto Yrjönen, tietohallintojohtaja, maa- ja metsätalousministeriö

Sähköisen asioinnin ja hallinnon alatyöryhmä:

Tehtävät ja asiakokonaisuudet:

- Kehitettävien palveluiden priorisointi ja toimeenpano-ohjelma sekä viestintä
- Sähköisen hallinnon perusta: yhteentoimivuuden ja yhteisten tukipalveluiden kehittäminen

Puheenjohtaja: Arja Terho, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Heikki Heikkilä, tietohallintojohtaja, ympäristöministeriö (varajäsen: Minna Saros, erikoissuunnittelija, Pirkanmaan ympäristökeskus)
 Ilari Heikkinen, tietohallintopäällikkö, Oulun kaupunki
 Veikko Hytönen, osastopäällikkö, Kansaneläkelaitos
 Annakaisa Iivari, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
 Seppo Kurkinen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
 Jaana Lappi, ylitarkastaja, työ- ja elinkeinoministeriö
 Mikko Levämäki, ylitarkastaja, sisäasiainministeriö
 Tarmo Maunu, tietohallintopäällikkö, maa- ja metsätalousministeriö
 Irma Nieminen, tietohallintopäällikkö, opetusministeriö
 Vesa Pukema, projektipäällikkö, tietotekniikkakeskus Haltik
 Marko Puttonen, kehittämisjohtaja, valtiovarainministeriö
 Tanja Rantanen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto
 Taru Rastas, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
 Asta Vitikainen, ylitarkastaja, verohallinto
 Kirsi Wendelin-Arponen, yrityspalvelupäällikkö, Varsinais-Suomen TE-keskus

Monimuotoinen kansalaisvaikuttaminen -alatyöryhmä:

Tehtävät ja asiakokonaisuudet:

- Kansalaisten sähköistä osallistumista edistävät toimenpiteet

Puheenjohtaja: Sari Aalto-Matturi, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö

Jäsenet:

Kimmo Aaltonen, kulttuuriasiainneuvos, opetusministeriö
Jukka Erkkilä, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Jari Seppälä, viestintäjohtaja, Suomen Kuntaliitto
Leo Stranius, ilmastovastaava, Suomen luonnonsuojeluliitto
Suvi Tuominen, suunnittelija, Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Kilpailun varmistaminen IT-markkinoilla:

Tehtävät ja asiakokonaisuudet:

- Riittävän kilpailun varmistaminen julkisen hallinnon hankinnoissa IT-palvelumarkkinoilta

Puheenjohtaja: Antti Holmroos, IT-johtaja, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Anna-Kaisa Auvinen, asiantuntija, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eppie Eloranta, toiminnanjohtaja, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
Juhani Korhonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Ossi Kuittinen, kehitysjohtaja, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Kirsi Miettinen, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
Simo Tanner, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

Pysyvänä asiantuntijana lakiasianpäällikkö Eija Kontuniemi (Hansel Oy).

Sihteeristö:

Sari Aalto-Matturi, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö
Ville-Veikko Ahonen, pääsihteeri, valtiovarainministeriö
Marjukka Ala-Harja, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Susanna Hyvärinen, projektipäällikkö, Suomen Kuntaliitto
Annakaisa Iivari, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö

Hankkeen valmisteluryhmillä on oikeus kuulla asiantuntijoita työn kuluessa.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Valtiovarainministeriö maksaa pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien valmisteluryhmän jäsenten sekä kuulemien asiantuntijoiden matkustuskustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti.

Valmisteluryhmän mahdollisten konsulttitoimeksiantojen kustannukset maksetaan momentilta 28.90.03 ja 28.01.02 Päätökset mahdollisista konsulttitoimeksiannoista tekee valtiovarainministeriö.

Hallinto- ja kuntaministeri

Mari Kiviniemi

Ylijohtaja

Silja Hiironniemi

LIITE

Muistio julkisen hallinnon ja julkisten palvelujen sähköisen asioinnin kehittämislinjauksista ja käytönottosuunnitelmasta 2008 – 2012

JAKELU

Hankkeen johtoryhmän ja alatyöryhmien puheenjohtajat ja jäsenet sekä sihteeristö

TIEDOKSI

Arjen tietoyhteiskunnan neuvottelukunnan sihteeristö
Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA)
Valtion IT-johtoryhmä
Valtion IT-koordinaatioryhmä
Perusrekisteriasioiden neuvottelukunta
Valtiovarainministeriö, HKO
Ministeriöt
Suomen Kuntaliitto
Verohallitus
Kansaneläkelaitos